

Politikai rémregény a trianoni határ mentén

Megdöböntő adatok a független kisgazdapárti kortesek véres terrorjáról és féktelen izgatásairól a nagybaracscai kerületben

Nagybaracska, szeptember 21.

(A Függetlenség kiküldött munkatársának telefonjelentése.)

Személyesen végigjártuk most a maradék Bácskának azt a részét, amely Bajától György-pusztáig, tehát a trianoni határig húzódik el. Személyesen beszélünk minden rendű és rangú emberrel, hogy világos képet nyerjünk a nagybaracscai kerület politikai helyzetéről és meglássuk saját szemünkkel: mi az igazság? Látni akartuk, mi igaz abból, a „borzalom”-ból, amit a kerület megbukott jelöltje, *Mojzes János dr.* mostanában néhány baloldali lapban oly nagy buzgalommal világgá kürtölt?

Az igazi helyzet

És amit láttunk, — ha nem is azon az oldalon, amerre *Mojzes* próbálja tologatni, — valóban borzalmas.

Hátborzongató, a füzetes ponyvákát is megszegyenítő politikai rémregény az, amit erre felé láttunk.

Ilyen terrort, lázítást, izgatást, amit a *Mojzes*-párti kortesek a választások óta szünet nélkül kifejtettek, még a legfelelőtlenebb, leglekiismeretlenebb és a legleketlenebb elemektől sem várhatna el az ember. Különösen nem itt, a trianoni határ mentén és különösen nem olyanoktól, akik — minden lármájuk ellenére is, — itt bizony kisebbségben van. Sokkal kisebb az arányszámuk, mint amit a szavazatok aránya mutat, mert a *Mojzes*re eső szavazatoknak legalább a fele

terrorral született meg részint úgy, hogy a lélektiprás legviszataszítóbb módszereivel és fizikai erőszakkal is elriasztották a szavazók jelentékeny részét alkótmányos jogok gyakorlásától,

részint meg, hogy hasonló eszközökkel meggyőződésük ellenére arra kényszerítették őket, hogy *Mojzes*re szavazzanak.

részint pedig úgy, hogy „megkorrigálták” a szavazás eredményét, ahogyan azt a *Függetlenség* már megírta. *Mojzes* bukásának igazi arányai akkor bontakoztak volna ki, ha ez a leketlen ellenzéki terror nem érvényesülhetett volna, mint például 1934 őszén történt, a vármegyei törvényhatósági bizottsági választásoknál. Akkor is

ugyanazok a választók szavaztak és pedig titkosan, de még egyetlenegy *Mojzes*-párti póttag sem jutott be

a törvényhatósági bizottságba. Sőt a megyei alakuló közgyűlésen a kisgyűlés hivatalos listáján szerepelt maga *Mojzes János* is, de kibukott így is. Pedig akkor még aktív országgyűlési képviselő volt!

Féktelen osztályellenes izgatás

A helyzet igazi megismerése céljából tudni kell azt is, hogy ebben a kerületben nincs is talaja a független kisgazdapártnak, nincs is szervezete. De azért a független kisgazdapárt a cégér és a külső cégér alatt harcot *Mojzes János* példátlan eszközökkel az elvesztett mandátumért és akik körülötte vannak, mind közeli és távoli rokonságból kerülnek ki. Legfőbb ereje: a féktelen osztályellenes izgatás, amivel az érte el, hogy pártjában csakis rokonsága és a jómódú gazdák egyrésze található. Olyan elemek, akik gögjükben megvetik a nincstelen mezőgazdasági és ipari munkást és a kisiparost és a folytonos lázítást

— A serdülő ifjúságnak adjunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis pohányi természetes „*Ferenc József*” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának, fiúknál és leányoknál egyaránt, igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermek-klinikákon a *Ferenc József* vizet a kizdedek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomorbélhurutjánál már régóta kitünő sikerrel alkalmazzák.

II, Kandó K.
utca 1. számú
most felépült
bérházban
(Pálffy-térnél)

2 SZOBÁS LAKÁSOK

Allandó melegvíz,
utcaóra nyíló hal-
lok, virágos log-
gák, berendezett
konyhák

Pazar kivitelzés.
Dr. Kelemen Sándor. — Telefon: 10-3-31

tás folytán gyűlölik az „urakat” is. Urak alatt mindenkit értenek, aki bárhonnán fix fizetést kap. Ezzel magyarázható meg az a tény, hogy minden munkás, iparos, tisztviselő és a nagyobb gazdák értelmesebb része *Teleki János* gróf pártján áll és

a munkások és zsellérek még kenyerük kockáztatásával is *Teleki* grófra szavaztak.

Csak azok tartózkodtak közülök a szavazástól, vagy szavaztak meggyőződésük ellenére *Mojzes*re, akikkel szemben a lélektiprás és a terror (vér is folyt és folyik néha most is!) túlságosan is érvényesült.

Ennek szemléltetése céljából álljanak itt mindenképp a nagybaracscai ipartestületre vonatkozó adatok, amelyeket *Kecskés János* ipartestületi elnök mondott el nekünk. Az ipartestület 63 tagja közül *Teleki János* grófra szavazott 27, *Mojzes*re 18.

A terror és fenyegetések miatt nem mert leszávozni 28.

Lélektiprás és terror

Hogy pedig ez a sok fenyegetés nem volt üres szóbeszéd, arra jellemző, hogy például *Báranyos András*, *Mojzes*-párti kortes megfenyegette *Sirok János* kovácmestert azzal, hogy

nemcsak munkát nem ad neki, hanem ki is pofozza a lakásból, ha *Telekire* mer szavazni.

Forradalmat csinálunk!

Blüszky István ötvenszázalékos hadirokkantát már a választások alatt is állandóan megfenyegették, a választások után pedig *Aladics Péter* elvette tőle a bérelt kukoricaföldet. Szeptember legelején levélben közölték vele, hogy

leütik őt is, családját is és ezt a fenyegetést be is váltották.

Szeptember 8-án éjjel meglesték az utcán, amikor a frontarcosok gyűléséről ment haza és

karóval véresre verték, amikor pedig eszméletlenül összeesett, csizmájukkal össze-vissza rugdosták a fejét.

A terror elfajzására és mértékére jellemző, hogy *Kovács József* *Mojzes*-párti főkortes nemcsak elvonta a napszámomunkát a Nemzeti Egység Pártjára szavazó *Balogh István* napszámostól, *Mojzes Péter* borbélytól, *Poncz István*tól és *Mojzes Imrétől*, de ezenkívül nem ad el több tejet a választás óta régi állandó vevőjének, *Bubreg György* cipésznek, mert az *Telekire* szavazott.

Rókus János községi bírót megfenyegették kisgazdapárti részről azzal, hogy most

„olyan tüzesetek lesznek, amilyeneket a hatóság sem olt el”

és a gyújtogatással való fenyegetések olyan

Ehen fog dögölni...

Még vadabban tombol ez a terror *Herzegszántón*, *Mojzes János dr.* szülőfalujában. Itt bojkott alá vették a Kempel-malmot és úgy elriasztották fenyegetésekkel és az ingusz-malommal szemben alkalmazott módszerekkel az üzletfeleket, hogy amíg a választást megelőző hat hónapban ez a malom 2600 mázsát őrölt, a választás utáni hat hónap alatt, beszámítva a mostani főszezonra is, mindössze 124 mázsa az összforgalom.

Bittner József dr. orvost, már sokszor fenyegették meg leütéssel, mert *Telekire* szavazott, azonkívül bojkottot szerveztek ellene. A nyílt utcán ordítják utána a kisgazdapárti kortesek:

— Ehen fog dögölni...! Mehet *Teleki*hez betegert...

A bojkott eredménye az, hogy amíg *Bittner dr.*-nak januárban és februárban 257 új beteget volt, addig a választástól mostanáig eltelt hosszú hónapok alatt mindössze 90 új beteget akadt.

A betegeit borzalmas fenyegetésekkel és mindenféle más módon riasztják el tőle. Persze, itt is elveszik a napszámot és

krumpliföldet *Mojzes* kortesei és rokonai a *Teleki*-párti szavazóktól, nem adtak nekik részcséplést, aratást, mindenkit leütéssel, a házának felgyújtásával és hasonlókkal fenyegetnek és a kortesek nyíltan hirdetik:

— Senki se féljen a büntetéstől, mert ha valakit elítélnek, a független kisgazdapárt kifizeti helyette a bírságot!

A fenyegetések nagyon sokszor nem maradnak üres szavak és bizony már megtörtént, hogy a csendőrségnek kellett életveszélyes helyzetéből kimenteni a *Teleki*-párti szavazókat.

Csatalján sem különb a helyzet. Itt is a földet vonják el a kisgazdapárti kortesek zselléreiiktől, megkötött aratószerződések szegtek meg, szatócsok és iparosok ellen lázítanak és bojkottot szerveznek, szóval és leve-

Kocsis József és *Horváth József* *Mojzes*-párti kortesek bojkottot szerveztek és tartanak fenn *Szűcs József* tejcsarnok ellen, továbbá *Ingusz Sándor* malomtulajdonos ellen. Minden héten bizonyos napokon ingyen fuvaradtak a kisebb gazdáknak, hogy örömlendő búzáját ne az *Ingusz-malom*ba, hanem a szomszéd faluba, *Csataljára* vigyék. *Somogyi Gábor*, *Matacz János*, *Matacz József* és más borbélyokkal a *Mojzes*-párti kortesek megszüntették a komenciós munkaviszonyt, sőt

bojkottot szerveztek ellenük, mert ezek *Teleki Jánosra* szavaztak.

Horváth Péter, *Mojzes János* és *Sirok József* cséplőgéptulajdonosok kihírdették, hogy cséplőgépjelknél csak azok dolgozhatnak, akik *Mojzesre* szavaznak.

Talán a legjellemzőbb a kisgazdapárti terrorra az a tény, hogy az egyik szavazóközvet títkára, *Barabás István dr.* orvos sem mert leszávozni a fenyegetések miatt.

Persze még fokozottabb mértékben tombol ez a lélektiprás a mezőgazdasági munkásokkal és zsellérekkel szemben. *Vincze Imre*, *Kovács Ferenc*, *Sümei Ferenc*, *Rókus Imre*, *Mojzes Péter*, *Szabados Ferenc*, *Kriszák Sándor*, *Karasi József*, *Putterer Antal* és még számtalan kisembertől elvonták a kukorica- és krumpliföld bérléteket, mert azok *Telekire* szavaztak. A nagybaracscai Rökkant Egyesület elnöke, *Mojzes János*, negyven esztendeje dolgozott *Mojzes János dr.* egyik főkortesénél, *Aladics Péternél*.

most azonban *Aladics* kidobta, mert *Telekire* mert szavazni.

A Rökkant Egyesület pénztárosa, *Vasvári József* szintén ugyanezért áll ma kenyér nélkül. *Mojzes Imre* és *Balogh István* hadirokkant *Teleki*-párti szavazókat a kisgazdapárt egyik főkortese, *ifj. Kocsis János* a nyílt utcán leköpdöste, mindkettőt szintén megfosztották kenyerétől azok a kisgazdapárti gazdák, akiknél évtizedek óta dolgoztak.

komolyak és állandóak, hogy a biztonság kedvéért most biztosították be tűz ellen a község összes épületeit.

Kiirtják a Nemzeti Egység Pártiak kertjeiből a gyümölcsfákat és általában, ahol csak tehetik, ott okoznak károkat nekik. A baracscai helyzetre a legjellemzőbb, hogy a kisgazdapárt egyik kortese, *Bagó István*, augusztus 4-én nyíltan bejelentette, hogy ha a Közigazgatási Bíróság nem semmisíti meg a mandátumot,

akkor forradalmat csinálnak.

Mások pedig nyíltan hirdetik, hogy a Nép-szövetséghez fordulnak segítségért, ha nem *Mojzes János* lesz a képviselő.

Ugyanezeket a panaszokat halljuk *Bátmonostoron* is. És itt a legelzsomorítóbb nemcsak az, hogy a kisgazdapárti gazdák megvonták a napszámot, a kukorica- és krumpliföldet a *Teleki*-párti szegény zsellérektől, hanem még ennél is tovább mennek. Errefelé ugyanis az a szokás, hogy a napszámosok a téli tüzelőt lábon veszik meg az erdőben, maguk döntik le és azután valamelyik igazgazda befuvarozza a fele fáért a tüzelőt.

Bár ez a rendszer is az uzsora jellegével bír, de ezek a gazdák most még ilyen alapon sem hajlandók befuvarozni olyan napszámos fáját, aki *Telekire* szavazott.

lekben fenyegetésekkel árasztják el mindazokat, akik a Nemzeti Egység Pártjához tartoznak.

Amerre mentünk, az egész kerületben mindenütt kivétel nélkül ugyanezt a féktelen terrort láttuk. Szinte szimbolikusan hatott ránk az a kép, ami közvetlenül a trianoni határon tárult elénk. Ott állt Györgypusztá határmezsgyéjén egy szerb granicsár és a magyar terület felé fordulva oly harsogva kacagott, hogy egész teste rángatózott beléje. És mi kénytelenek voltunk megérteni és igazat adni a szerb granicsárnak, mert mi is éppen ilyen harsogva kacagánk, ha ugyanilyenket tapasztalnánk ellenségeinknél.

MIKES FERENC

New-Yorktól Kaunasig akar repülni leszállás nélkül egy litván repülő

Newyork, szeptember 21.

Félix *Waitkus* litván repülőhadnagy szombaton délelőtt a *floyd-bennetti* repülőtérrel útrakelt, hogy

Newyorkból leszállás nélkül próbáljon Kaunasig repülni.

A távolság 7200 kilométer. *Waitkus* teljesen egyedül teszi meg az utat.

Őszi divatszöveteinkből mérték után férfi 30 P-ért öltönyt vagy felöltőt 2 próbával készítünk. Meggyőződésünk, hogy egyszeri rendelés után állandó vevőnk marad. VERSENYSZABÓSÁG, VII., Rottenbiller-utca 4/a. I. emel e

Ma, vasárnap az ANGOL PARKBAN délután 3 órától este 10 óráig NAGY SZÜRETI MULATSÁG

SZÖLŐLOPÁS ZSÁKFUTÁS LEPÉNYEVÉS BOR. ÉS SÖRIVÁS-VERSENY KÖTELHÚZÁS KOLBASZVERSENY

Tombola stb., stb. értékes díjakkal Mindenki jöhet magyar ruhában A magyar ruhások ingyen jegyet kapnak a hullámvasútra

Este 1/48 óraker NAGY MAGYAR TARKA-EST kedvenc művészekkel. Ezer móka, cigány- és nagy sváb-zenekar. Belépődíj 30 fill. Külön belépődíj nincs.

Súlyos fegyházbüntetések egy halálos szurkálás miatt

Rosenberg Teofil tetőfedőmester és Leicht Antal cserepes az óbudai Föld-utcában ittas állapotban megtámadták Háhn-Ferenc asztalosmestert és

úgy összeszurkálták, hogy az asztalosmester súlyos sérüléseibe belehalt.

Várady Brenner Aajos elnökle mellett szombaton tárgyalta az ügyet a büntető-törvényszék. A vádlottak tagadták bűnöségüket és azzal védekeztek, hogy

annyira ittasak voltak, hogy fogalmuk sincs, mi történt a kérdéses napon

A törvényszék több tanút hallgatott ki, majd az orvosszakértők véleményének előterjesztése után bűnösnek mondta ki Rosenberget és Leichtet haláltokozó súlyos testisértés büntetésben és ezért

Rosenberget háromévi, Leichtet pedig kétévi és háromhónapi fegyházra ítélte.

A törvényszék Rosenberg előzetes letartóztatását fenntartotta és egyben elrendelte Leicht Antal letartóztatását is. Az ítélet nem jogerős.

Félt, hogy megölte a bátyját és ezért felakasztotta magát egy bányász

Gyöngyös, szeptember 21.

Gyöngyöspata község határában — amint ezt a *Függetlenség* jelentette — egy fára felakasztva, holtan találták meg *Laczik József* 43 éves rózsaszénmártoni bányász. A helyszínrre kiszállott egri vizsgelőbíró gyilkosságot gyanított a bányász titokzatos halála mögött.

a boncolás azonban kétségtelenül megállapította az öngyilkosságot.

A vizsgálat során kiderült, hogy *Laczik József* az örökségén — összevesszét *János* nevű bátyjával s a véressé fajult verekezés közben *Laczik János* bányászlámpájával fejbevágtatta őcsét, aki késővel összeszurkálta bátyját. Amikor *Laczik József*

megpillantotta bátyjának vérbefagyott testét, megijedt, hogy megölte testvérét és ezért elbűjosott.

Egynapos bolyongás után követte el az öngyilkosságot a gyöngyöspatai erdőben. Holttestét a bátyja későtől származó sebhelyek eltelentik el. Az öngyilkosot szombaton temették el, bátyját pedig súlyos sebekkel ápolják.